

електронного навчання ВНЗ на базі MOODLE. Черкаси. 2012. 220 с.

Ситар Ганна, Віннічук Єлизавета
Донецький національний університет імені Василя Стуса

ДИСТАНЦІЙНИЙ КУРС «ВСТУП ДО ПРИКЛАДНОЇ ЛІНГВІСТИКИ»: ДОСВІД СТВОРЕННЯ

Схарактеризовано структуру дистанційного курсу «Вступ до прикладної лінгвістики», створеного на платформі дистанційного навчання Moodle ДонНУ імені Василя Стуса. Показано можливості основних компонентів курсу, визначено їх відповідність чинним вимогам.

Ключові слова: дистанційний курс, прикладна лінгвістика, Moodle.

Сучасні вимоги до вищої освіти передбачають обов'язкову наявність дистанційних курсів, покликаних забезпечити здобувачів освіти якісними навчальними матеріалами та консультаціями у зручній час і спосіб [5]. Такі матеріали можуть бути використані для студентів денної і заочної форм навчання, а також стати надійним підґрунтям для опанування відповідних дисциплін студентами, які навчаються за індивідуальним графіком.

Мета статті – схарактеризувати структуру та особливості наповнення дистанційного курсу «Вступ до прикладної лінгвістики», створеного під час навчальної практики на платформі дистанційного навчання Moodle Донецького національного університету імені Василя Стуса для студентів 1 курсу спеціальності «Філологія» освітньої програми «Прикладна лінгвістика».

Адреса

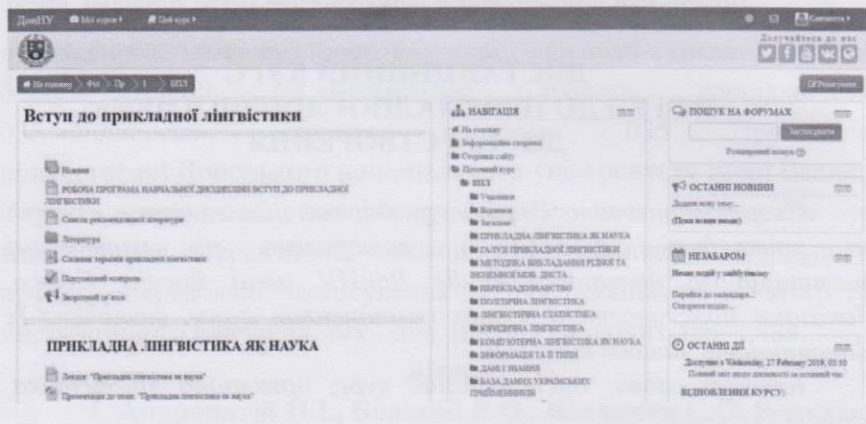
курсу:

<https://moodle.donnu.edu.ua/course/view?id=2047>.

Середовище Moodle має комплекс можливостей, здатних забезпечити студента всіма навчальними матеріалами, необхідними для засвоєння теоретичного матеріалу, а також

набуття відповідних умінь і навичок, передбачених освітньою програмою [1, 2, 3, 4, 6].

Головна сторінка створеного курсу має вигляд, поданий на мал. 1.

Мал. 1. Головна сторінка курсу «Вступ до прикладної лінгвістики»

Дистанційний курс починається з компонента «Загальне», у якому вміщені новинний форум, робоча програма навчальної дисципліни, список рекомендованої літератури до курсу, електронні джерела (основні посібники та монографії з прикладної лінгвістики подані в теці «Література» та доступні для скачування), глосарій «Словник термінів прикладної лінгвістики», тест як форма підсумкового контролю і зворотній зв'язок з викладачем.

Словник термінів включає 116 основних термінів прикладної лінгвістики та їх дефініції, за наявності подано синоніми. Фрагмент словника наведено на мал. 2.

Огляд глосарія за абеткою

Спеціальні | А | Б | В | Г | Д | Е | Є | Ж | З | Н | І | Й | К | Л | М | Н | О | П | Р | С | Т | У | Ф | Х | Ц | Ч | Ш | Щ | Ъ | Ю | Я | Все

Корпус текстів

– упорядкована сукупність текстів у шлісному вигляді.

Основні типи корпусу текстів:

- **фундаментальна повнотекстова база даних (=корпус текстів)** – максимально повна й представницька сукупність текстів певною мовою;
- **дослідницька (пошукова) повнотекстова база даних (=корпус текстів)** – сукупність текстів, за обсягом і якістю джерел достатня для виконання певних класів дослідницьких завдань.

Ключові слова:

повнотекстова база даних

Повернутися до: Загальне

Мал. 2. Словник термінів прикладної лінгвістики

Для всіх термінів, уміщених у словнику, передбачено опції «автоматичного зв'язування» та «чутливості до регістру», тобто терміни проіндексовано в електронних лекціях, відповідно студент може отримати потрібне визначення, не заходячи до словника, а натиснувши на сам термін у тексті лекції:

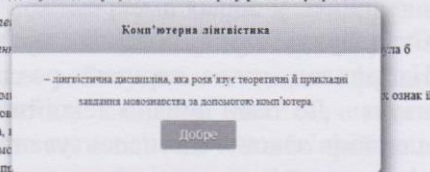
Формалізація внутрішньої та зовнішньої мовної інформації

Для комп'ютерного опрацювання інформація має бути представлена у придатній, доступній для "рогуння" комп'ютера формі. У ЕЛ розрізняють:

- 1) *форматизацію внутрішню*, або *форматизацію системи мови, створення моделі*
- 2) *форматизацію зовнішню*, або *форматизацію моделей мовних об'єктів, створення*

Внутрішня форматизація полягає у структуруванні інформації, вираженої різноманітними формами будови та правил функціонування. Результатом цього різновиду форматизації мовної інформації є моделі мовних об'єктів, які можуть бути використані для опрацювання інформації комп'ютером чи іншим технічному засобу опрацювання інформації уже таких математичних методів. Її результат становлять такі моделі мовних об'єктів, які при

О. Ф. Лосєв так визначає поняття моделі: «Модель становить тільки форму вираження, яка може здобути свою повну наукову значущість лише з урахуванням того, про форму чого йдеться... Модель не повинна бути відірваною від мовного змісту, а, навпаки, повинна вказувати шлях для вивчення цього останнього».

Мал. 3. Приклад індексації терміна «комп'ютерна лінгвістика» в лекції

Підсумковий тест складається з п'ятдесяти питань різного типу: тест множинного вибору, тест на визначення правильної

послідовності, відкритий тест, тест на зіставлення та ін. (див. мал. 4). На вимогу викладача кількість спроб проходження тесту була обмежена до однієї. Кожен тест оцінюється у 0,5 бала. Відповідно максимальна оцінка, яку може отримати студент за цей тест, – 25 балів.

Питання 34

Відповідь має не
бути

Макс. оцінка до
0,50

🔍 **Візитати**
питання

📄 **Фідбасувати**
питання

Яку метафоричну модель використано у наведеному реченні: *Виконавча влада в Україні після президентських виборів брутально пнула в наслідок на права і свободи громадян* (Товариш. – № 9 (387). – 2000. – лютий)?

Виберіть одну відповідь:

- а. метафору війни
- б. метафору хвороби
- с. метафору шляху
- д. метафору будови

Питання 35

Відповідь має не
бути

Макс. оцінка до
0,50

🔍 **Візитати**
питання

📄 **Фідбасувати**
питання

Установіть відповідність між виразами та типами вжитої в них оцінної ідеологічної лексики.

Усі передвиборчі обіцянки В. Ющенка фректіві, активаторні. Ви в цьому скоро парокмається. (Голос Донбасу. – №2. – 2004. – жовтень)

Янукович – єдиний спадкоєць українського народу від намаранчової навали. (Голос Донбасу. – №2. – 2004. – жовтень)

В. Ющенко підтримує розмаїтки, увіяти та сектантні. (Голос Донбасу. – №2. – 2004. – жовтень)

Голосуйте за дітвого професіонала, праматика дібного записника престола народу! (Голос Донбасу. – №2. – 2004. – жовтень)

Вибрати... ▼

Вибрати... ▼

Вибрати... ▼

Вибрати... ▼

Мал. 4. Тести в межах підсумкового контролю в курсі «Вступ до прикладної лінгвістики»

Далі у вигляді окремих розділів розміщено 17 тем курсу. Стандартні назви розділів замінені темами відповідних занять. Наприклад, назва першого розділу – «Прикладна лінгвістика як наука». До теми подано лекційний матеріал, презентацію, джерела для обов’язкового конспектування в електронному вигляді, вправи різних типів та ступеня складності та тест із 5 питань з максимальною оцінкою 0,5 бала за кожне питання (див. мал. 5 і 6).

ПРИКЛАДНА ЛІНГВІСТИКА ЯК НАУКА

- Лекція: "Прикладна лінгвістика як наука"
- Презентація до теми: "Прикладна лінгвістика як наука"
- Брига Т.Р. Прикладна лінгвістика як галузь мовознавства
- Тест до теми: "Прикладна лінгвістика як наука, її предмет, завдання, методи"
- Вправи до теми: "Прикладна лінгвістика як наука"

Мал. 5. Наповнення теми «Прикладна лінгвістика як наука»

ПОЛІТИЧНА ЛІНГВІСТИКА

- Лекція: "Політична лінгвістика"
- Презентація до теми: "Політична лінгвістика"
- Таран А.А. Мова протесту в сучасних українських реаліях
- Куденко В. Особливості реалізації аксіологічної моделі "своє" – "чуже" в сучасному українському політичному дискурсі
- Тест до теми: "Політична лінгвістика"
- Вправи до теми: "Політична лінгвістика"

Мал. 6. Наповнення теми «Політична лінгвістика»

Як модуль «Завдання» до кожної теми включено вправи різних типів, що охоплюють репродуктивний і продуктивний рівні (див. мал. 7). Студенти можуть здати роботу, завантаживши файли з виконаними вправами. При розгляді завдання викладач може оцінити роботу студента, залишити текстові відгуки або файли з детальним роз'ясненням. Фінальна оцінка за роботу буде записуватися до журналу оцінок.

Репродуктивний різець

1. До якого з видів PR (за класифікацією Л. О. Кочубей) можна віднести наведений текст та за якими ознаками?

В. Ющенко... Хто він? Хвіж'ячурник, що вміло використав розпад СРСР, щоб нажити величезні кошти; безвізитуватий Прем'єр-Міністр, що зовсім величезної шкоди фінансово-економічній системі України, довівши її до ліквідації в 10000 відсотків; псевдонатріон, що спекулює на почуттях народу; ставлення США та Західної Європи, що поставили на меті перетворити Україну на сировинний придаток? Або він зовсім не такий, а ідеальний провідник свого народу, за якого він себе видає, і як це постійно обстоюють західні політики та їх засоби масової інформації? (Передавальні агітаційні листки, 2004 рік)

Мал. 7. Вправи до теми «Політична лінгвістика» (фрагмент)

Наповнення окремих тем може варіюватися залежно від їх специфіки. Наприклад, у темі «Лінгвістичний алгоритм» подано зразки укладених алгоритмів викладачем та студентами (у межах виконання індивідуальних завдань), у темі «Юридична лінгвістика» – зразки сценарію улюбленого фільму у вигляді одного із жанрів юридичної лінгвістики (скарга, протокол судового засідання, постанова, донос тощо), у темі «База даних українських приємників» доступна для скачування і подальшої роботи демо-версія цієї БД (літера О) і под.

Отже, створений дистанційний курс «Вступ до прикладної лінгвістики» містить основні компоненти, потрібні для успішного опанування цієї дисципліни: програма курсу, лекції, вправи, тести, основні посібники та джерела для обов'язкового конспектування в електронному вигляді, словник термінів, підсумковий контроль, зворотній зв'язок з викладачем.

Інформаційне середовище Moodle є гнучким та постійно оновлюваним. Подальші етапи роботи передбачають створення нових компонентів дистанційного курсу, зокрема семінарів і баз даних.

Література

1. **Анисимов А.М.** Работа в системе дистанционного обучения Moodle: учебное пособие. Харьков: ХНАУГ, 2009. 292 с.
2. **Методичні рекомендації** для викладачів «Організація дистанційного навчання у системі Moodle». Миколаїв, 2014. 96 с.
3. **Moodle Офіційний сайт:** <https://moodle.org/>
4. **Moodle в Україні:** Ресурс української спільноти користувачів Moodle: <https://moodle.org/course/view.php?id=17228>
5. **Положення про**

дистанційне навчання. Затверджено Наказ Міністерства освіти і науки України 25.04.2013 №466. URL: <https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13/paran18#n18> (дата звернення: 21.01.2019). **Б. Триус Ю. В., Герасименко І. В., Франчук В. М.** Система електронного навчання ВНЗ на базі MOODLE: Методичний посібник / За ред. Ю. В. Триуса. Черкаси. 220 с.

Джерела

Дистанційний курс «Вступ до прикладної лінгвістики»: <https://moodle.donnu.edu.ua/course/view.php?id=2047>

Ситар Ганна, Грицай Андрій
Донецький національний університет імені Василя Стуса

ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ ТА НАПОВНЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО КУРСУ «ПРИКЛАДНА ЛІНГВІСТИКА: ФОНЕТИКА» НА ПЛАТФОРМІ MOODLE

У статті визначено структуру дистанційного курсу «Прикладна лінгвістика: фонетика». Розглянуті особливості створення основних компонентів курсу, схарактеризовано питання адаптації навчальних матеріалів до можливостей навчального середовища Moodle.

Ключові слова: дистанційний курс, компонент дистанційного курсу, Moodle.

На сучасному етапі розвитку комп'ютерних технологій стало можливим створення спеціальних курсів для дистанційного навчання студентів. Варто зазначити, що платформа Moodle є досить гнучкою та пристосованою до різних типів завдань, що раніше реалізовувалися лише в очній формі навчання.